

Elèves de l'Institut Sœurs Annonciades Kibangu, le 19/10/2015

Chers Bienfaiteurs,

Bonjour !

Grande est notre joie de constater avec surprise la présence d'un laboratoire équipé au sein de notre école, Institut Sœurs Annonciades.

Ce cadeau que vous venez de nous offrir, nous fait incliner devant vous afin de vous présenter nos sincères remerciements. Merci du fond de nos cœurs parce que vous avez mis de côté vos propres intérêts pour privilégier celui de notre école qui ne vous a jamais tendu la main.

Vous avez appris sans doute que depuis quelques années, nous nous déplaçons dans le cadre de notre cours de chimie pour des expériences au laboratoire du lycée SIAMA. L'année passée, pendant que nous nous rendions au laboratoire du lycée SIAMA, nous avons connu un accident et l'une de nous a perdu la vie.

Aujourd'hui, nous voici doté d'un laboratoire tant rêvé. Nous ne pouvons que vous exprimer notre gratitude. Loin de nous l'esprit de vous flatter, l'acte que vous venez de poser nous restera inoubliable.

Qu'il nous soit permis de vous rassurer que ce don précieux que vous venez de nous offrir portera beaucoup de bons fruits dans notre formation et sera gardé dans des conditions les meilleures.

Vous ne saurez vraiment pas deviner la joie qui anime nos cœurs, nous ne trouvons pas non plus un terme plus valable que celui de merci qui constitue une grande manifestation.

Merci, merci, immense merci.

Vos élèves de l'Institut Sœurs

Annonciades.

MJAMBUVE
 KABASELO
 LEWUMA
 KIMAKESA
 NKIWI
 MATULAMPISA
 KIBIKILA

MAYPIA
 MUKWA
 JATUBUNA
 SEFU
 OBUSHA
 OPUK
 AMALA
 MABAMBA
 ITUSIXA
 MANGIENGI

Woord Vooraf

Eric Depreeuw

Trots, ontroering, dankbaarheid.... Enkele resultaten

Jullie, lezers, weten het ondertussen even goed als wij, resultaten in onze samenwerking met het Zuiden zijn vaak een kwestie van lange adem en veel geduld. Daarvoor zijn meerdere factoren aan te wijzen, niet in het minst de moeilijke omstandigheden waarin projecten vorm krijgen. We waren dan ook niet alleen trots maar ook ontroerd toen we midden oktober het dankbriefje van de leerlingen van Kibangu kregen toegestuurd, alsook enkele foto's: hun school beschikt nu over een nieuw ingericht laboratorium. De kwaliteit van hun opleiding zal hierdoor ongetwijfeld nog stijgen, de wekelijkse verplaatsingen (te voet) van meer dan 10 km naar een andere school met labo in Kikwit vallen weg. Niet voor niets staat hun briefje op de eerste pagina van deze nieuwsbrief. Het was echter nog niet gedaan. Een week later stuurt zuster Julienne Sola

Enkele leerlingen van Kibangu aan de slag in het nieuwe laboratorium.

Mandala van Lycée Tangiza in Totshi ons een technisch rapport: de bouw van een slaapzaal voor de jongens is klaar. Haar rapport eindigt met een welgemeende dank vanwege directie, leerkrachten, ouders en natuurlijk ook vanwege de leerlingen. Gedaan met onaanvaardbare huisvesting van de interne jongens.

Beide tastbare verwezenlijkingen zijn, meer nog dan in het verleden, het resultaat van een intense samenwerking. Eerst ontwikkelen we een project waarin de doelstellingen worden aangegeven en de concrete stappen om die te bereiken. BOA-België is daarna het doorgeefluik van de nodige middelen die ons worden bezorgd door u, beste sympatisant, en door grotere donateuren (onder meer de provincie Limburg in het geval van het labo). Maar dan lukt er niets tenzij onze partner de juiste bekwame mensen aan het werk zet. Het labo aanpassen, de

producten en instrumenten installeren, de bouw van de slaapzaal technisch opvolgen en financieel correct afwerken, het is in beide gevallen voorbeeldig verlopen! Projecten komen vaak ook de lokale economie ten goede.

Deze ervaringen versterken onze overtuiging dat de omschakeling van onze strategie terecht is. Onze partner in Congo, de zusters en de vele leerkrachten zijn de belangrijkste 'eigenaars' van de projecten. Zonder hun verantwoordelijkheid en hun inzet, kortom zonder hun intense betrokkenheid bereiken we nooit de gewenste kwaliteit en duurzaamheid. Met uw hulp, beste sympatisanten en gulle supporters, gaan we door op de ingeslagen weg. Bepaalde vormen van ontwikkelingssamenwerking WERKEN! ED

Tijdslijn sinds voorjaar 2015

Zr. Guillaumine en Rudi Demeuse

In juni bezocht Erwin Van Kerschaver, arts en lid van onze pas opgerichte werkgroep Gezondheidszorg, de 3 gezondheidscentra van onze partner (Kibangu, Totshi, Kimbongo). Voor zijn terugreis besprak hij zijn bevindingen met de lokale verantwoordelijken. Een aantal opvolgacties werden toen afgesproken en zijn intussen in uitvoering. Zo werd een "Cellule de coordination soins de santé" onder leiding van zuster Nadine Enagugu opgestart. Deze zuster is zelf arts. Deze cel zal het gezondheidsbeleid van de ONGD *Oeuvres Srs Annonciades* coördineren en voor onze BOA werkgroep Gezondheidszorg de aanspreekpartner zijn. "Stay tuned" (project GZZI4/006) (zie interview met Erwin elders in deze Nsangu).

Op aangeven van Erwin werden verbeteringswerken uitgevoerd in de verloskamer van de materniteit van Kibangu (project GZZI5/008).

In september, bij het begin van het Congolese schooljaar, werden, in opvolging van de zending "Ateliers de Réflexion" van april (zie Nsangu nr 15), door de schooldirecties verschillende initiatieven opgezet voor een betere begeleiding van de leerlingen, leraars en ouders (project ONDI4/003).

De oude jongensslaapzaal in Totshi.

In september werd begonnen met de bouw van de slaapzaal voor de jongens internen van het "Lycée Tangiza" van Totshi. Op 26/10, na minder dan 2 maanden, kregen we het bericht dat de laatste hand werd gelegd aan de bouwwerken. Dit is een project waar ook onze lokale partner door de aanlevering van materialen (zand, steen-

De nieuwe jongensslaapzaal in Totshi met regenwaterrecuperatie voor huishoudelijke klusjes.

schappen toegekomen waren en de leerlingen er hun eerste lessen hadden (project ONDI4/001). Hierop voortbouwend plant de werkgroep Onderwijs voor volgend jaar een vormingsmissie didactiek wetenschappen. Marc Beddegenoodts, een nieuw lid van de werkgroep, zal hiervoor instaan (project I6/001)

In de zomer kreeg de werkgroep Autosuffisance het investeringsplan van onze partner voor het project “ferme Elykia” op het plateau van Bateke. Dit ambitieus landbouwproject is erop gericht de Congolese zusters op termijn zelfstandig in hun eigen levensonderhoud te laten voorzien. Met de expertise en de terreinkennis van Jean-Philippe Van Bogaert werd een “businessplan” opgesteld dat nu met onze partner besproken wordt (project ASF14/002).

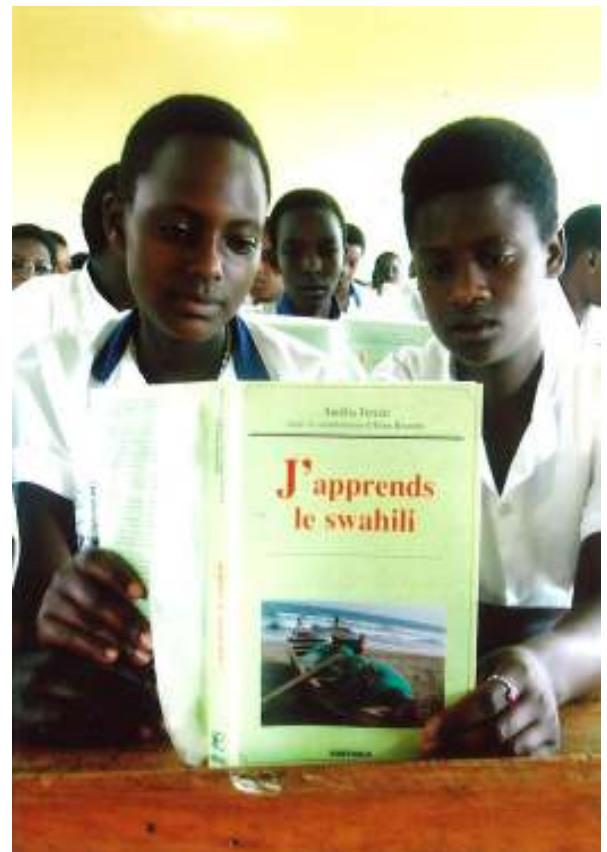
Project GZZI4/010, aanvoer van bronwater voor het hospitaal in Kibangu, De afwerking van dit project loopt enige vertraging op maar het is een duur, complex en ambitieus project dat als model moet dienen voor soortgelijke werkzaamheden later in andere posten. Het zit nu wel in de eindfase met de aankoop en verzending van de pomp, de zonnepanelen en de controleapparatuur. De installatie is voorzien na het regenseizoen in het voorjaar 2016 . Jan Stevens

rotsblokken) mee in geïnvesteerd heeft. (project ONDI4/008).

Dit jaar werden voor het “Lycée Etoile des Montagnes” in Ijenda (Burundi) twee projecten ondersteund. Naast de financiering door het Lycée Mater Dei in Woluwe van de aankoop van woordenboeken (project ONDI5/001), werd een bedrag van €15,000 vrijgemaakt voor fase I van de sanering van de daken (project ONDI5/002). I

In oktober kregen we bericht van het “Institut Srs Annonciades” in Kibangu, dat alle materialen voor de inrichting van de klas weten-

schappen toegekomen waren en de leerlingen er hun eerste lessen hadden (project ONDI4/001).

Woordenboeken in Ijenda geschonken door Mater Dei uit Woluwe.

heeft de leiding.

Wat momenteel onze speciale aandacht trekt, is een breed overleg met de lokale partner in Kikwit. Dit heeft als dubbel agendapunt: de opstart en de dynamiek van de ONGD Oeuvres des soeurs Annonciades aux Congo, als ook het uitzetten van een gezamenlijk beleidsplan op korte en middellange termijn (zie deze Nsangu – Woord vooraf).

Verkenning van ons domein Gezondheidszorg – Gesprek met Erwin Van Kerschaver – Tropisch arts en doctor in de Medische Wetenschappen Eric Depreeuw

We ontmoeten elkaar ten huize Van Kerschaver, gelegen in het rustige groen van Wezemaal nabij Leuven. We zijn het er snel over eens dat ons gesprek ingedeeld wordt in vier hoofdstukken: de persoonlijke situatie van Erwin, een kijk op de rol van gezondheidszorg in de ontwikkelingssamenwerking, de actuele stand van zaken in de hospitalen en materniteiten van de zusters annuntiaten in Congo en ten slotte een blik naar de toekomst.

Erwin Van Kerschaver – een portret

Erwin studeerde geneeskunde aan de KU Leuven. Al van in zijn jeugd was hij geboeid door Zuid Amerika: bisschop Romero, Helder Camara, Pablo Franssen.... Toen hij in zijn vierde jaar een spreekbeurt hoorde over Haïti, was hij 'verloren'. Na het beëindigen van zijn geneeskundige studies ging hij nog een jaartje door en behaalde aan het Tropisch Instituut in Antwerpen het diploma van Tropische Geneeskunde. Hij vertrok naar Haïti, samen met zijn echtgenote, die lichamelijke opvoeding had gestudeerd. In Haïti kregen ze drie kinderen, na de terugkeer in België nog een vierde. Erwin en zijn echtgenote werkten er gedurende vijf jaar in een gezondheidscentrum van de paters van Scheut. Vaak erg zwaar werk in moeilijke omstandigheden. Maar Erwin had zo zijn visie. Consultaties, ja, maar wat door de plaatselijke gezondheidswerkers kon worden gedaan wilde hij om geen waarom overnemen. Hij wilde de werking van de 'auxiliairen' versterken door hen te vormen, hun deskundigheid te ondersteunen. Bijvoorbeeld werden bevallingen het best gedaan door de lokale vrouwen, ze hadden heel veel ervaring. Ze kregen bijkomende opleiding en voor zover mogelijk ook beter materiaal. Maar reeds in deze beginfase wilde hij zich niet beperken tot de zorg. Preventie was volgens hem enorm belangrijker. Vaccinatie van de kinderen (tot 120 kinderen per dag), een medische fiche aanleggen, groei en ontwikkeling meten, ondervoeding tegengaan door het verstrekken van melkpoeder,

informatie over gezond versterkend voedsel, inperking van TBC. Dit alles werd niet alleen in het centrum gerealiseerd maar ook met de jeep en te paard in de verre omgeving.

Eens terug in België bleef hij zijn ganse loopbaan actief in de sociale en preventieve geneeskunde. Bijzonder trots is hij op de veralgemeende invoering van een gespecialiseerde testing van het gehoor bij borelingen. Ook een oogtest voor jonge kinderen voerde hij in. Zijn rijke ervaring stelde hem in staat om op het einde van zijn carrière nog een doctoraat in de Medische Wetenschappen te behalen. Zo'n twee jaar geleden ging hij met pensioen maar zoals zovelen, niet met rust. Erwin is nog actief op meerdere domeinen. Bijzonder nauw aan zijn hart ligt een project voor gehoorgestoorde kinderen in Rwanda, en natuurlijk ook Blik op Afrika.

De rol van de gezondheidszorg in het kader van de ontwikkelingsamenwerking

Het contrast tussen de gezondheidszorg in het Noorden en in het Zuiden is bijzonder scherp. Maar het probleem zit niet zozeer in de kennis (weten hoe het moet) maar in de toepassing en deze laatste wordt in sterke mate bepaald door 'het systeem'. Zo 'weten' artsen in Rwanda vaak even veel als deze in Congo maar de omstandigheden in Congo maken het ontzettend moeilijk om op een kwaliteitsvolle manier te werken. In Rwanda bijvoorbeeld mogen mensen buiten hun huis niet op blote voeten lopen, ze mogen buiten niet roken, bevallingen moeten verplicht gemeld worden zodat verdere begeleiding van de moeders en de babys systematisch kan volgen. Dat heeft tot gevolg dat Rwanda meer fondsen binnenrijft omdat men strikt de regels van de Wereldgezondheidsorganisatie volgt. Congo loopt door de chaos veel financiële steun mis.

Kibangu, binnenkoer inwendige ziekten

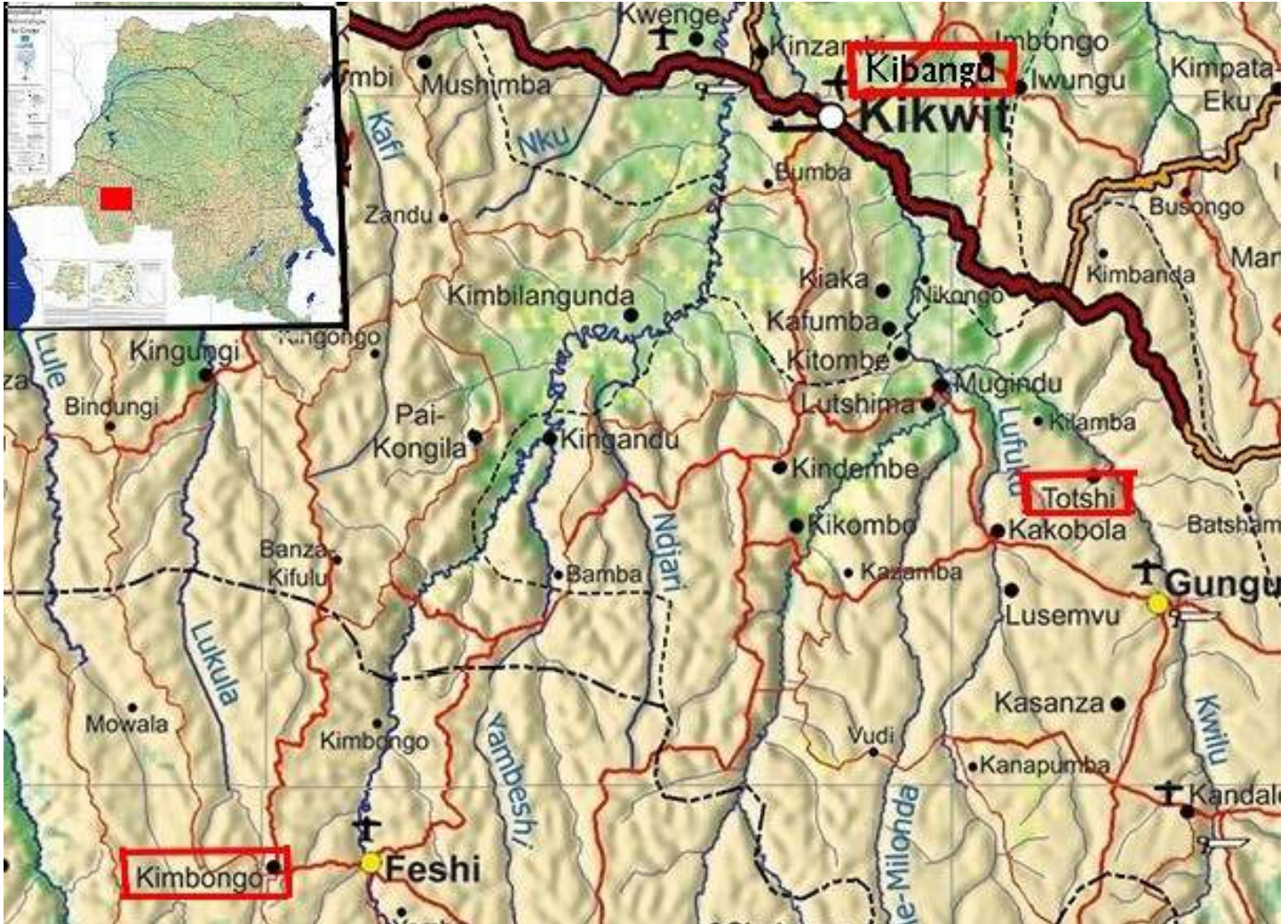

Kakobola, buitenpost van Totshi (materniteit consultatie, vergaderplaats)

Erwin heeft in juni van dit jaar een tocht gedaan door alle medische initiatieven van de zusters annutiaten en heeft het ter plaatse kunnen vaststellen. In de Congolese gezondheidszorg heerst meer chaos. Er loopt veel te veel personeel rond (opgedrongen aanwervingen) maar weinig efficiëntie. Er moet evenzeer worden

ingezet op structuren en middelen als op verzorging. Erwin herhaalt het: versterken, niet overnemen. Als een publiek hospitaal een aantal zorgverstrekkingen aanbiedt, moet men op twee kilometer daarvandaan niet dezelfde diensten ontwikkelen. Zo vermijdt men verspilling van middelen alsook verzuiling.

Hospitelen en materniteiten waarvoor Blik op Afrika zich inzet

We hebben in Congo drie medische locaties: Totshi, Kimbongo en Kibangu (zie kaartje). In Kibangu is onder impuls van Blik op Afrika en met een sterke Duitse sponsor een nieuw hospitaal opgericht. De werking is er prima, ook qua preventie. Zo draaien in de wachtzaal videofragmenten rond hygiëne, voorkomen van malaria of wormenziekten enz. Er is één arts en dat is volgens Erwin voldoende. Het grootste deel van het werk kan door verpleegkundigen worden geklaard. De nadruk moet niet liggen op (hoog)technische onderzoeken, maar op het zo groot mogelijk bereik van de kansarme bevolking.

In Totshi zijn er vele mogelijkheden. Het hospitaal en de materniteit zijn goed gelegen op een mooi terrein. De komst van een zuster-arts is voorzien, ze kan ook worden ingezet op de 'buitenposten'. Er moeten werken uitgevoerd worden voor het dicht maken van de waterciterne en voor meer zonnepanelen. De infrastructuur moet ook verfraaid worden zodat patiënten zich meer thuis voelen en onmiddellijk vertrouwen hebben. Samenwerking met de plaatselijke autoriteiten en communiceren met de bevolking is erg belangrijk, en niet alleen in Totshi.

In Kimbongo ten slotte kan de werking geoptimaliseerd worden ondermeer door de samenwerking met het hospitaal van Feshi en de lokale 'centres de santé'. De zusters zouden bijvoorbeeld met de steun van Blik op Afrika de materniteit kunnen versterken tot een referentiecentrum van hoge kwaliteit.

De rol van Blik op Afrika, in het Zuiden en in het Noorden

Erwin formuleert de rol van onze organisatie vanuit het standpunt van preventie en volksgezondheid, consequent! Op de eerste plaats moet er coördinatie komen tussen de drie medische locaties. Een regionale werkgroep moet hiervoor samengesteld worden. Deze werkgroep regelt overleg tussen de verschillende ziekenhuizen en maakt de verbinding met de ONGD Oeuvres desannonciades in Kikwit én met SF-BOA-B, met ons dus. De coördinatie moet zich onder meer toeleggen op de uitbouw van een gemeenschappelijk administratief en operationeel systeem. Uniforme boekhouding, registratie, rapportering en samenstelling van het personeelsbestand maken het beleid efficiënter, doorzichtig en stuurbaar. Er kan door samenwerking ook veel bespaard worden. Als materiaal, instrumenten en medicamenten gezamenlijk worden aange-

Totshi het labo met zuster Anne-Marie.

kocht, kan men lagere prijzen bedingen en blijft er meer geld over voor rechtstreekse zorg voor patiënten. Na overleg met Erwin is zuster Nadine, afgestudeerd als arts en werkzaam in Kibangu, al in actie geschoten. Dit moet door ons ondersteund en versterkt worden. Verder moeten we inzetten op vorming, vorming en vorming.

In Congo zelf zijn interessante mogelijkheden, en kan er een beroep gedaan worden op verschillende organisaties. De werkgroep Santé kan zelf ook een bijdrage leveren door vorming te voorzien in hygiëne, vaccinatie, aangepaste en versterkende voeding... Wat echter lokaal kan gebeuren moeten we niet overnemen maar versterken.

Zoals voor de sector Onderwijs moet er ook door onze partners meer aandacht besteed worden aan de infrastructuur: goed onderhoud en vernieuwbouw, verfraaiing ten gunste van de patiënten en de personeelsleden. Hiervoor kan SF BOA-B sponsors zoeken.

Invzetten op coördinatie en preventie oogt minder spectaculair dan 'zelf de zieken te gaan genezen' maar op termijn leiden ze tot een meer duurzaam resultaat, en daar is het ons om te doen.

Met dank aan Erwin Van Kerschaver. ED

De slaapzaal voor jongens in het lyceum Tangiza (Totshi)

Eric Depreeuw

Op 30 oktober laatstleden kregen we een mail van zuster Julienne Sola Mandala, directrice van het Tangiza Lyceum van Toshi. Het is een technische maar ook juichende brief: de slaapzaal van de jongens gebouwd, helemaal nieuw!

Totshi ligt in de provincie Bandundu ten zuidoosten van Kikwit tegen de grens met de Kasai. De middelbare school telt 270 meisjes en 120 jongens. Omdat nogal wat leerlingen van ver naar de school komen, is een internaat onontbeerlijk. Maar daar neep het schoentje, de slaappleaats van de jongens was totaal, maar dan ook totaal onderkomen en zelfs bouwvallig. Het dak was lek als een vergiet, terwijl het op de plateau van Totshi kan donderen, bliksemen en regenen dat je er niet goed van wordt (eigen ervaring).

De school heeft een aanvraag ingediend bij Blik op Afrika België en samen hebben we een nieuwe slaapzaal ontworpen. De bouwwerken zijn uitgevoerd door bekwame plaatselijke arbeiders in de maanden september en oktober. De ouders hebben geholpen om de materialen aan te brengen (zonder aangepast transport), de school en de ouders hebben de verlichting betaald en de onmiddellijke omgeving netjes aangelegd. Het regenwater wordt opgevangen in twee PVC-citerenen van elk 2500 liter, voor dagelijks gebruik van de leerlingen.

Namens de directie, de leerkrachten, de ouders en natuurlijk de leerlingen dankt zuster Julienne Blik op Afrika België 'pour ce geste louable'. Nu de slaapzaal van de meisjes? De school kan een nieuw project ontwikkelen en bij Blik op Afrika indienen. Voor zoveel vreugde zetten we een tandje bij!!!

Vorming in Brussel over het belang van 'gender' in ontwikkelingssamenwerking. Ook voor Blik op Afrika?

Danièle Dirx

Op 9 en 10 september jl., werd er in Brussel door Educaid een vorming georganiseerd over de integratie van 'gender' in ontwikkelingsprojecten. We beleefden er twee boeiende dagen van theorie en praktijk over wat gender betekent, zowel in Europa als in de rest van de wereld. Educaid is een overkoepelende organisatie van de Belgische initiatieven rond de rol van het onderwijs in ontwikkelingssamenwerking. Het was dan ook verrijkend dat heel wat Nederlandstalige en Franstalige deelnemers present gaven.

Maartje Houbrechts, die het Educaid.be platform coördineert, had ons vooraf een paar publicaties laten geworden zodat we ons hadden kunnen inwerken in het thema. De eerste dag werden de basisprincipes van gender, ontstaan, evolutie en belang, alsook termen gaande van empowerment, mainstream, transversaal, intersectionaliteit, logisch kader enz. op een professionele manier uitgelegd en geïllustreerd. Op dag 1 werd veel langer op basisbegrippen ingegaan dan voorzien zodat een deel van dag 2 gewijd werd aan dezelfde beginselen.

Er bleef op dag 2 bijgevolg weinig tijd over om dieper in te gaan op het ontwikkelen van indicatoren. Er werd ons wel duidelijk gemaakt hoe belangrijk GENDER is in de ontwikkelingssamenwerking. Als je in de bevolkingsgroep tot wie je je richt, rekening houdt met de factor gender, dan win je heel wat tijd en energie. Inderdaad als je de volledige bevolking betreft bij je project, niet alleen de verantwoordelijken (die dikwijls mannen zijn), dan doe je een beroep op alle krachten van die groep, wat natuurlijk ook veel democratischer werkt. Ik geef enkele voorbeeld die BOA direct aanbelangen: hoeveel jongens, hoeveel meisjes zijn er in onze scholen en internaten? Hoe komt het dat sommigen niet op tijd het schooljaar kunnen aanvatten? Wat verwachten de ouders van hun zoon of dochter? Vinden ze belangrijk dat hun kind een diploma behaalt?

Stimuleren leerkrachten even goed jongens als meisjes? Houden handboeken rekening met een gelijke behandeling van jongens en meisjes? Enz. Dit veronderstelt een zeer gedetailleerd vooronderzoek, een strenge formulering van de einddoelen en de concrete doelstellingen, zeer uitgekende evaluatiemethodes en natuurlijk een grote motivatie van de deelnemers en een door-dachte financiering van het project.

In de namiddag werd er in kleinere groepjes gewerkt rond twee concrete gevallen van genderintegratie in projecten. Nadien kwamen we terug samen en werd de praktijkoefening over genderindicatoren besproken en geëvalueerd. Het was te snel tijd om naar huis te gaan. Daarom werd door Educaid.be voorgesteld om nog een derde dag in te richten, wat we gretig aanvaardden. Vervolg dus op 12 januari 2016! DD

NIEUWJAARSCONCERT

VRIJDAG 22 JANUARI 2016

Heilig Hart Instituut Heverlee

19.30 uur

TREDEN OP:

- Leerlingen van het lager en secundair onderwijs Heilig Hart
- Woudbrothers
- De Orgelpijpjes
- De leerkrachten van het Heilig Hart

TEN VOORDELE VAN:

CAMPUS WOULDLUCHT

**SOLIDARITEITSFONDS
BLIK op AFRIKA**

ONDER LEIDING VAN:

**Katrien Koning
Dieter Staelens**

Kaarten verkrijgbaar:

- Onthaal H.-Hart Instituut, Naamsesteenweg 355, Heverlee
- Campus Woudlucht Prosperdreef 3, Heverlee
- Café De Phare Naamsesteenweg 108, Heverlee

EEN BIJDRAGE STORTEN ? ZEKER DOEN WANT WE KUNNEN ZE BEST GEBRUIKEN!

IBAN BE28 4314 7320 0120   BIC KREDBEBB

Van Solidariteitsfonds Blik op Afrika – HEVERLEE

FISCAAL AFTREKBAAR VANAF € 40

Mocht u overwegen om de werking van Solidariteitsfonds Blik op Afrika als begunstigde op te nemen in uw nalatenschap appreciëren we dat uiteraard ten zeerste. Nuttige informatie daarover vindt u op de webstek: <http://www.mijntestament.be/nl>

Nsangu ya bwala gaat mee met zijn tijd:

een papieren en een elektronische versie

Momenteel besteden we per verzending van de nieuwsbrief reeds minder dan 2.000 euro. Door nog talrijker over te schakelen op een elektronische versie besparen we en kunnen we bijgevolg nog meer investeren in onze kerntaak. De elektronische nieuwsbrief wordt verstuurd in pdf en is gemakkelijk te lezen via de Adobe-applicatie (gratis te downloaden van het internet). Een bijkomend voordeel is dat u de nieuwsbrief gemakkelijk kunt delen met vrienden en familie, en moedig ze gerust aan ons gul te steunen!

Eenvoudig te regelen: Indien u akkoord gaat om Nsangu ya bwala (en eventuele andere berichten) elektronisch en enkel elektronisch te ontvangen, stuur dan een e-mailtje naar hmetdenancxt@gmail.com

Vermeld gewoon uw naam en 'Akkoord met elektronische versie'. Zuster Hilde neemt de coördinatie van de adressen op zich zodat er geen misverstanden optreden. Mocht u vragen of opmerkingen hebben, neem gerust contact via info@boa.ksleuven.be

COLOFON

Aan dit nummer werkten mee: Erwin Van Kerschaver, zr. Guillaumine Clerx, Rudi Demeuse, Eric Depreeuw, Danièle Dirkx, en de ganse verzendingsploeg

Vormgeving: Guido Boon

Foto's: Erwin Van Kerschaver, Eric Depreeuw, Guido Boon, Lycée Kibangu, Lycée Tangiza Totshi .

Vertaling Franse versie: Danièle Dirkx

Hoofdredactie: Eric Depreeuw

Nsangu ya bwala verschijnt tweemaal per jaar

Verantwoordelijke uitgever: Rudi Demeuse Cardenberch 6 3000 Leuven